

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 267.402 van 13 juli 2026
in de zaak A. 243.386/X-18.905**

In zake : 1. M.F.
 2. G.F.
 3. A.F.
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Dominique Matthys
 kantoor houdend te 9032 Gent (Wondelgem)
 Katwilgenstraat 3
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Bart Bronders
 kantoor houdend te 8400 Oostende
 Zandvoordestraat 444
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 31 oktober 2024, strekt tot de
nietigverklaring van het “besluit d.d. 19 juli 2024 van de Vlaamse regering,
houdende de definitieve aanduiding als watergevoelig openruimtegebied van het
gebied ‘Klein Antwerpen’ in Lebbeke”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend
en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Ronny Vercruyssen heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 8 mei 2026.

Staatsraad David D’Hooghe heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Dominique Matthys, die verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Bart Bronders, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Ronny Vercruyssen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekende partijen zijn mede-eigenaars van twee percelen die gelegen zijn te Lebbeke, perceel nr. 206/d en perceel nr. 207/c.

Een gedeelte van perceel nr. 207/c wordt met het bestreden besluit aangeduid als watergevoelig openruimtegebied (hierna: WORK). Het gaat specifiek om het gedeelte dat overeenkomstig het bij koninklijk besluit van 7 november 1978 goedgekeurde gewestplan Dendermonde deels in woongebied en deels in woonuitbreidingsgebied is gelegen. Het andere deel van het perceel werd in het ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: RUP) ‘Patmoes’ van de gemeente Lebbeke, definitief vastgesteld op 29 juni 2017, bestemd als ‘zone voor park’.

Het perceel nr. 206/d is niet aangeduid als WORK.

Hierna volgt een weergave van het grafisch plan bij het bestreden besluit – het perceel nr. 207/c van de verzoekende partijen wordt er ter verduidelijking met een blauw kruis op aangeduid:

3.2. Overeenkomstig artikel 5.6.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), ingevoegd bij decreet van 8 december 2017 ‘houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving’, kan de Vlaamse regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem aanduiden als WORG. De te volgen procedure wordt nader bepaald in het besluit van de Vlaamse regering van 15 juni 2018 ‘houdende nadere regels voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden’ (hierna: het besluit van 15 juni 2018).

3.3. In ‘Bijlage II: toelichtingsfiche’ bij het bestreden besluit wordt de doelstelling van de aanduiding van gebieden als een WORG omschreven als volgt:

“Overstromingen volgen mekaar jaar na jaar op en drukken ons met de neus op de feiten. De combinatie van veel verspreide bebouwing en verharding en een waterbeleid dat eeuwenlang voornamelijk gericht was op het afvoeren van water, maakt Vlaanderen kwetsbaar voor de gevolgen van de klimaatverandering. Dit versterkt overstromingsrisico’s en verminderde waterinfiltratie in de bodem. Er blijft ook steeds minder ruimte vrij om het water op te vangen bij hevige regenbuien. Bepaalde gebieden in

Vlaanderen overstroomd nu al met de regelmaat van de klok, vaak zelfs bij minimale neerslag.

Een duurzame en klimaatbestendige ruimtelijke ontwikkeling is slechts mogelijk door het afremmen van het bijkomend ruimtebeslag en het maximaal vrijwaren van de open ruimte. Dit principe is intussen bekend als de ‘bouwshift’. Tegelijk moet de verhardingsgraad in de openruimte afnemen.

Om Vlaanderen beter te beschermen tegen zowel droogte als wateroverlast zette de Vlaamse Regering de *Blue Deal* op, om van Vlaanderen opnieuw een spons te maken door voldoende ruimte te voorzien voor water. Ruimte geven aan water is noodzakelijk in het kader van het voorkomen van droogte en overstromingen. Dit gebeurt door de watergevoelige gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing en verharding, waardoor het waterbergend vermogen behouden blijft en stroomafwaarts gelegen dorpen en kernen gevrijwaard blijven van wateroverlast.

Om Vlaanderen klimaatrobuuster te maken is het bijgevolg cruciaal om gebieden met een groot waterbergend vermogen of overstromingsrisico niet meer te ontwikkelen voor harde bestemming (wonen, industrie, ...) en deze dusdanig in te richten dat we hun potentieel maximaal kunnen vrijwaren en benutten.

Deze gebieden worden daarom herbestemd naar een openruimtefunctie via een ruimtelijk uitvoeringsplan of aanduiding als watergevoelig openruimtegebied.”

Voorts wordt in deze toelichtingsfiche het voortraject van de aanduiding van een gebied als WORG geschetst als volgt:

“1.3. Voortraject

In uitvoering van het Decreet Integraal Waterbeleid keurde de Vlaamse Regering op 30 januari 2009 de 11 bekkenbeheerplannen voor de periode 2008-2013 goed (VR 2009 3001 DOC. 0100). Deze waterbeheerplannen vormden het kader voor een heel gamma aan maatregelen m.b.t. het integraal waterbeheer. In elk van die 11 beheerplannen was een actie (A7) opgenomen om de bestemming te toetsen van een aantal zones gelegen in actueel of potentieel waterbergingsgebied of in waterconserveringsgebied. De bekkensecretariaten kregen binnen de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) de taak om deze screening uit te voeren voor de 11.400 ha onbebouwde harde bestemmingen van het gewestplan die overlappen met deze voor het watersysteem belangrijke gebieden. Vanaf 2009 onderwierpen de bekkenstructuren deze gebieden aan een grondige analyse die o.a. dienst moest doen als onderbouwde input voor ruimtelijke planningsprocessen. Deze gebieden kregen de naam ‘signaalgebied’; het gaat om nog niet ontwikkelde gebieden waar een tegenstrijdigheid kan bestaan tussen de geldende bestemmingsvoorschriften en het belang van dit gebied voor het watersysteem.

In een eerste fase werden in 2009-2010 de meest relevante en prioritaire gebieden verspreid over gans Vlaanderen afgebakend, op basis van hun oppervlakte, omvang van de waterproblematiek en ontwikkelingsdruk.

[...]

In 2013 besliste de Vlaamse Regering (VR 2013 2903 DOC. 0303-1) om deze signaalgebieden grondiger aan te pakken om het waterbergend vermogen van Vlaanderen te vrijwaren. Voor elk gebied waarvan blijkt dat het ontwikkelen volgens de huidige bestemming het overstromingsrisico verhoogt, werkte de CIW aan bijkomende voorwaarden of een alternatief ontwikkelingsperspectief. In die ontwerp-startbeslissingen werd ook gezocht naar het best in te zetten instrumentarium en de bijhorende initiatiefnemende overheid. [...]

In de startbeslissingen die de Vlaamse Regering voor elk signaalgebied goedkeurde, werd na grondige analyse een vervolgtraject en een gebiedsgericht ontwikkelingsperspectief bepaald dat rekening houdt met het watersysteem en waarbij minstens het waterbergend vermogen behouden blijft. In die beslissingen zijn volgende zaken vastgelegd:

- het ontwikkelingsperspectief van het signaalgebied;
- het bestuur dat initiatief moet nemen;
- het instrument dat gebruikt moet worden om het ontwikkelingsperspectief te realiseren.

[...]

Er worden twee categorieën van vervolgtrajecten onderscheiden:

- Verscherpte watertoets. De geldende harde bestemming blijft behouden, maar er kunnen in het kader van de watertoets wel extra voorwaarden opgelegd worden voor de ontwikkeling van het gebied.
- Bouwvrije opgave. Delen van het signaalgebied moeten bouwvrij blijven en moeten bijgevolg een andere bestemming krijgen.

[...].”

3.4. Op 8 mei 2015 keurt de Vlaamse regering de startbeslissing voor het signaalgebied ‘Klein Antwerpen’ te Lebbeke goed.

De toelichtingsfiche bij het bestreden besluit vermeldt daaromtrent:

“2.4 Signaalgebied – startbeslissing Vlaamse Regering

Het signaalgebied ‘Klein Antwerpen’ behoort tot het Denderbekken.

Het signaalgebied is gelegen in de gemeente Lebbeke aansluitend bij de kern, ten zuiden van de Vondelbeek. Het gebied bestaat uit twee delen met daartussen de Fochelstraat. Het gebied is omgeven door (lint)bebouwing langs de Begonialaan in het noordwesten, de Opwijksestraat in het westen en het zuiden en de Klein-Antwerpenstraat in het oosten. In het noorden is het gebied afgebakend volgens de gewestplanbestemming Parkgebied.

Op 31 mei 2013 werd dit gebied door de Algemene Bekkenvergadering Denderbekken geselecteerd voor opname in de prioritair te onderzoeken signaalgebieden. De motivatie voor opname is als volgt:

‘Het aandachtsgebied ‘Klein-Antwerpen’ werd geselecteerd omwille van zijn belangrijke oppervlakte waterconserveringsgebied (3,54 ha) en zijn beperkte oppervlakte actueel waterbergingsgebied (0,84 ha).

De gewestplanbestemming woonuitbreidingsgebied (en een klein deel woongebied en gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen) vormen mogelijk een bedreiging voor de waterconserverings- en waterbergingsfunctie van het gebied. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Lebbeke wordt herzien. Dit lopend proces vormt een opportuniteit om de conclusies/aanbevelingen van deze fiche hierin te kunnen meenemen en dus om het signaalgebied daarom prioritair te behandelen.’

[...]

De Vlaamse Regering nam op 8 mei 2015 een startbeslissing over het signaalgebied Klein Antwerpen en opteerde voor een bouwvrije opgave voor het gebied. De conclusie van de gebiedsfiche voor het signaalgebied Klein Antwerpen luidde:

‘De gemeente start een planningsproces om de nieuwe functionele invulling in overeenstemming met het watersysteem te realiseren, tevens in uitvoering van het bindend gedeelte van het GRS in herziening.

De delen in woongebied met een hoog en middelgroot overstromingsgevaar worden ook meegenomen in dit RUP; de overige percelen in woongebied die gelegen zijn buiten de contouren van de overstromingsgevaarkaart, kunnen aangesneden worden.

In afwachting van de inwerkingtreding van dit RUP moet elke ontwikkeling van het gehele gebied in overeenstemming zijn met het algemene beoordelingskader van de omzendbrief 3.’

Het watergevoelig openruimtegebied dat in voorliggende fiche wordt besproken betreft het westelijk deel van het oorspronkelijke signaalgebied.”

3.5. Op 1 juni 2022 keurt de Vlaamse regering de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas voor de periode 2022-2027 goed, met het bijhorende maatregelenprogramma. Hierin is onder meer de actie 6_A_0022 ‘Gevolg geven aan de startbeslissingen van de Vlaamse Regering inzake signaalgebieden door herbestemming van de noodzakelijke deelgebieden via de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden of via ruimtelijke uitvoeringsplannen’ opgenomen.

3.6. De Vlaamse regering keurt op 23 november 2023 de voorlopige aanduiding van het WORG ‘Klein Antwerpen’ goed, dat ook een gedeelte van één van de percelen van de verzoekende partijen omvat.

Punt 2.2 ‘Waterbergend vermogen en overstromingsgevoeligheid’ van de toelichtingsfiche bij de voorlopige aanduiding vermeldt:

“Watertoetskaarten - overstromingsgevoelige gebieden (VR 2022 2511 DOC.1289)

Vrijwel het gehele gebied heeft een middelgrote overstromingskans volgens de fluviale modelleringen. Ook in de omliggende bebouwde en niet bebouwde omgeving zijn er zones met een gemodelleerde middelgrote overstromingskans.

[...]

Vooraf het oostelijke deel van het gebied kent een middelgrote kans op pluviale overstromingen. Daarnaast zijn er ook in de omliggende bebouwde zones nog overstromingsgevoelige zones.

[...]

Overstromingsrichtlijn - overstromingsgevaarkaarten

Volgens artikel 6 van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) en artikel 1.7.3.1 § 3 van het Waterwetboek (VR 2018 1506 DOC.0638) moet de Vlaamse Regering zorgen voor alle significante bronnen van overstromingen en voor drie kansscenario's (kleine kans, middelgrote kans en grote kans op overstromingen, indien van toepassing).

Daarbij werd ervoor gekozen om zowel kaarten voor het huidige klimaat als voor toekomstige klimaat (met klimaatprojectie 2050) op te maken.

Deze overstromingsgevaarkaarten zijn de bron voor de watertoetskaarten en geven een meer gedetailleerd beeld van de overstromingskansen in diverse scenario's. Het algemene beeld is daarom gelijkaardig [...], maar toont onder meer ook de grote kans op overstromingen.”

3.7. Van 9 januari 2024 tot 8 maart 2024 wordt een openbaar onderzoek georganiseerd over de voorlopige aanduiding van het WORG.

Onder meer de verzoekende partijen dienen een bezwaarschrift in, waarin zij het volgende aanvoeren:

- *Aangaande de juridische toestand van het gebied:*

“Het perceel van [de verzoekende partijen] is gelegen in woongebied en deels in woonuitbreidingsgebied. Een deel van het perceel werd in het RUP Patmoes, definitief vastgesteld op 29 juni 2017, bestemd als ‘zone voor park’.

Ten onrechte wordt in het voorlopig vaststellingsbesluit overwogen dat er geen ruimtelijk uitvoeringsplan zou zijn voor het gebied en de omgeving. Een deel van de percelen van [de verzoekende partijen] werd reeds omgevormd tot ‘zone voor park’ in het RUP Patmoes.

Ten onrechte wordt dit RUP, en dan specifiek deelgebied B8, ook niet betrokken in de beoordeling. Bij de totstandkoming van het RUP werd ervoor geopteerd om niet het gehele perceel een nieuwe bestemming te geven, maar slechts een deel ervan. Middels voorliggend WORG zou het gehele perceel van [de verzoekende partijen] belast worden met een bouwverbod, ofschoon gelegen in woongebied, aan een uitgeruste weg, en te midden van een wijk die reeds volledig is bebouwd (zowel de aanpalende percelen als de percelen aan de overzijde van de weg)”.

- *Aangaande het waterbergend vermogen van het gebied en de overstromingsgevoeligheid, onder meer op basis van de watertoetskaart en de overstromingsgevaarkaarten:*

“Op de advieskaart watertoets is het perceel aangeduid, maar dat geldt voor tientallen andere percelen in de omgeving, zowel reeds bebouwde als onbebouwde, die niet in het WORG zijn opgenomen:

[...]

In tegenstelling tot tientallen andere percelen in de omgeving, die niet in het WORG zijn opgenomen, komt het perceel van [de verzoekende partijen] niet voor op de kaart van de recent overstroomde gebieden:

[...]

In tegenstelling tot andere percelen in de omgeving, die niet in het WORG zijn opgenomen, komt het perceel niet voor op de kaart van de van nature overstroombare gebieden. Evenmin komt het voor op de kaarten van de overstromingsgevoelige gebieden van 2006 en 2011.

Op alle andere kaarten (risicozones overstromingen 2017, overstromingsgevoelige gebieden pluviaal 2023, ...) worden delen van het perceel, en dan voornamelijk het deel dat al werd herbestemd naar parkgebied, aangemerkt als overstromingsgevoelig dan wel als risicozone^[...], maar veel minder dan tientallen andere percelen in de omgeving, die niet in het WORG zijn opgenomen. Hetzelfde geldt overigens voor de ligging in signaalgebied:

[...]

De contouren van voorliggend WORG zijn dus duidelijk niet gebaseerd op de (theoretische) informatie die blijkt uit de watertoetskaarten en overstromingsgevaarkaarten. Meer nog, tientallen andere percelen (bv, gelegen in WUG) vlakbij worden aangemerkt als een hogere risicozone en veel gevoeliger voor overstromingen, maar worden niet aangeduid als WORG.

[De verzoekende partijen] begrijpen dan ook niet waarom de contouren van het WORG de huidige vorm hebben aangenomen, nog minder waarom hun perceel (waar zich overigens geen enkele wateroverlast voordoet) wordt aangeduid als WORG.”

- *Aangaande de feitelijke toestand van het gebied, onder meer wat bebouwing betreft:*

“Het perceel van [de verzoekende partijen] ligt in een woongebied dat grotendeels ontwikkeld is. Zowel aanpalend als aan de overzijde van de straat bevindt zich bebouwing, en komen tientallen woningen voor. Er doet zich ook geen enkele waterproblematiek voor, hetgeen blijkt uit foto's genomen op 27/02/2024, daags na veelvuldige regen en na een historisch natte winter:

[...]

Zelfs de beek ter hoogte van het terrein is niet verhoogd, en loopt niet/nooit over [...]. Het terrein wordt reeds lang en tot op heden gehuurd voor paarden, waarvoor een droge en comfortabele bodem essentieel is. [...]

Gelet op het voorgaande zij cliënten ervan overtuigd dat er geen (mogelijk) conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem, en geen aanleiding om hun eigendom aan te duiden als watergevoelig openruimtegebied.

Dergelijk conflict blijkt immers

- 1) niet uit de feitelijke toestand (integendeel)
- 2) niet uit de kaarten van de recent overstroomde gebieden (integendeel),
en
- 3) zelfs niet uit de louter theoretische kaarten met aanduiding van risicozones of mogelijk overstromingsgevoelige gebieden, waarop tientallen andere percelen in de omgeving veel slechter scoren die evenwel niet in het WORG zijn opgenomen.”

3.8. Op 21 mei 2024 keurt het Team Omgevingseffecten van het departement Omgeving van de Vlaamse overheid het planmilieueffectrapport ‘Milieubeoordeling voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden’ goed.

3.9. Op 19 juli 2024 beslist de Vlaamse regering, met toepassing van artikel 7 van het besluit van 15 juni 2018, tot de definitieve aanduiding van 139 watergevoelige openruimtegebieden, waaronder het WORG ‘Klein Antwerpen’ in Lebbeke.

Dit is het bestreden besluit dat onder meer op de volgende motieven is gesteund:

“

- Het pluviale en fluviale model tonen voor de meeste afgebakende percelen een middelgrote kans op overstromingen.
- Vrijwaring van het gebied voor verdere bebouwing is aangewezen en ondersteunt de uitvoering van acties uit het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 ter realisatie van bijkomende waterberging.
- Er bestaat een conflict tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem.
- Voor het gebied en de omgeving is er geen ruimtelijk uitvoeringsplan in opmaak noch voorzien op korte termijn. Om het gebied voor verdere bebouwing te vrijwaren, is een aanduiding als watergevoelig openruimtegebied in uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening aangewezen.
- [...]
- De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden vrijwaart overstromingsgebieden en ondersteunt hiermee de doelstelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem structurerend te maken.
- De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied is in overeenstemming met het ruimtelijk principe in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem te beschouwen als ruimtelijk structurerend. Ruimtelijk structurerend betekent dat de huidige, intrinsieke kenmerken van het bestaand fysisch systeem het richtinggevend kader zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling van de structuurbepalende functies natuur, bos, landbouw en wonen en werken. Het gebied Klein Antwerpen, onderdeel van het Denderbekken wordt door de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied gevrijwaard van bebouwing en kan verder ontwikkelen op basis van de fysische karakteristieken als waterrijk gebied.”

Specifiek aangaande de door de verzoekende partijen geformuleerde bezwaren, wordt het volgende gesteld:

“De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de percelen volgens de overstromingsgevaarkaarten een middelgrote kans op overstromingen hebben. De aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing.
Op basis van het bezwaar wordt de toelichtingsfiche aangevuld met de vermelding van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Patmoes.
[...]

[...] De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen. De Vlaamse Regering heeft wel degelijk een grondige evaluatie gedaan van de overstromingsgevoeligheid en de mogelijke impact ten gevolge van toekomstige ontwikkelingen. De door bezwaarindiener aangehaalde elementen zoals de recente overstroomde gebieden of van nature overstroombare gebieden zijn niet van die aard dat ze de doelstelling voor het vrijwaren van dit overstromingsgevoelig gebied in het gedrang brengen. Het is niet duidelijk naar welke percelen verwezen wordt, maar reeds bebouwde percelen worden niet opgenomen in watergevoelige openruimtegebieden en ook de aanduiding van percelen gelegen in parkgebied vallen buiten de doelstellingen, aangezien deze reeds een zachte bestemming hebben.

[...]

De Vlaamse Regering beantwoordt [het] bezwaar door te duiden dat de analyse van de gebieden in de toelichtingsfiches is opgenomen die per gebied werden opgemaakt. Hierin wordt gebruik gemaakt van de meest recente overstromingsgevaarkaarten, die niet alleen een inschatting maken van de huidige risico's maar waar beschikbaar ook van de toekomstige risico's. Om bebouwing toe te laten mag immers niet alleen naar het verleden gekeken worden, maar dienen ook de meest recente inzichten over toekomstige impact opgenomen te worden. Dat de bezwaarindiener het afgelopen najaar geen overstroming heeft vastgesteld is geen reden om deze risico's te negeren."

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. In het eerste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan "van artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, en 2, tweede lid van de [VCRO] van 15 mei 2009, alsook van artikel 7 van het besluit van de Vlaamse regering van 15 juni 2018 houdende nadere regels voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden; [...] van de formele motiveringsplicht van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen [hierna: de formelemotiveringswet] en van de materiële motiveringsplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur".

De verzoekende partijen houden in essentie voor dat in het bestreden besluit niet, minstens onvoldoende, wordt ingegaan op het bezwaar dat zij hebben ingediend, en waarbij nader werd ingegaan op de juridische toestand van het gebied, het waterbergend vermogen en de overstromingsgevoeligheid, en de feitelijke toestand van het gebied.

Beoordeling

5. Voor zover de verzoekende partijen de schending aanvoeren van de formelemotiveringswet, volstaat de vaststelling dat deze, gelet op het reglementaire karakter van het bestreden besluit, niet van toepassing is. In die mate is het middel niet-ontvankelijk.

6. Artikel 5.6.8, § 1, eerste lid, VCRO bepaalt dat de Vlaamse regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem, kan aanduiden als watergevoelig openruimtegebied.

Bij de aanduiding “houdt de Vlaamse Regering rekening met”, onder meer, “het waterbergend vermogen van het gebied en de overstromingsgevoeligheid, onder meer op basis van de watertoetskaart en de overstromingsgevaarkaarten” (artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, 2°), “de bezwaren en opmerkingen die geformuleerd zijn tijdens het openbaar onderzoek” (artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, 5°), en de “tijdig verleende en ontvangen adviezen” (artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, 6°).

Uit de verplichting om een openbaar onderzoek te organiseren, volgt de verplichting om de ingediende bezwaren met gepaste zorgvuldigheid te onderzoeken en, wanneer ze niet worden gevolgd, om afdoende te laten begrijpen waarom dat niet het geval is.

Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt onder meer in dat de overheid haar besluiten op een zorgvuldige wijze moet voorbereiden door de

relevante gegevens en de op het spel staande belangen te inventariseren en deze gegevens en belangen tegen elkaar af te wegen in het licht van het doel van het besluit.

7. De verzoekende partijen betwisten niet dat het betrokken gedeelte van het perceel nr. 207/c gelegen is in een gebied “met een middelgrote kans op overstromingen”.

Uit het bestreden besluit, evenals uit het antwoord op de ingediende bezwaren, blijkt dat die vaststelling volgens de verwerende partij in beginsel reeds verantwoordt om de betrokken gebieden, door de aanduiding als WORG, “te vrijwaren van verdere bebouwing”, niet alleen vanuit het oogpunt van het overstromingsrisico, maar ook “ter realisatie van bijkomende waterberging”.

8. In de mate dat het bezwaarschrift van de verzoekende partijen aanvoert dat in het voorlopig vaststellingsbesluit ten onrechte wordt overwogen “dat er geen ruimtelijk uitvoeringsplan zou zijn voor het gebied en de omgeving”, wordt daaraan in het bestreden besluit tegemoet gekomen doordat “de toelichtingsfiche [wordt] aangevuld met de vermelding van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan [RUP] Patmoes”.

9. Het bezwaar dat tientallen andere percelen in de omgeving niet in het WORG zijn opgenomen, ook al blijkt uit de kaarten volgens de verzoekende partijen dat deze gevoeliger zijn voor overstromingen wordt door de bestreden beslissing als volgt beantwoord:

“Het is niet duidelijk naar welke percelen verwezen wordt, maar reeds bebouwde percelen worden niet opgenomen in watergevoelige openruimtegebieden en ook de aanduiding van percelen gelegen in parkgebied vallen buiten de doelstellingen, aangezien deze reeds een zachte bestemming hebben.”

10. Aldus geeft de bestreden beslissing ook aan dat het louter gegeven dat het perceel nr. 207/c door het toepasselijke gemeentelijk RUP ‘Partoes’ niet in zijn geheel de nieuwe bestemming ‘zone voor park’ kreeg, niet

belet dat de Vlaamse overheid dit alsnog aanduidt als WORG, gelet op de doelstelling overstromingsgevoelige onbebouwde harde bestemmingen te vrijwaren van verdere bebouwing ter realisatie van bijkomende waterberging.

11. Bijkomend kan ook worden verwezen naar het antwoord op het voorstel van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening van de gemeente Lebbeke “om nog bijkomende watergevoelige ruimtegebieden aan te duiden” en “de contour te verruimen met de overstromingsgevoelige zones welke worden weergegeven op de recente fluviale en pluviale overstromingskaarten”:

“De Vlaamse Regering beantwoordt deze vragen door te duiden dat op basis van de meest recente watertoetskaarten, de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden die momenteel voorliggen een doorvertaling is van de initieel aangeduide signaalgebieden. Daarbij werd getracht in de mate van het mogelijke perceelsgrenzen te volgen.

De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in het decreet niet voorzien als eenmalig en kan aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen.”

12. Het bezwaar dat zich volgens de verzoekende partijen op het terrein “geen enkele waterproblematiek” voordoet, en dat het betrokken perceel ook niet voorkomt op de kaart van de recent overstroomde gebieden en ook niet op de kaart van de van nature overstroombare gebieden, evenmin als op de kaarten van de overstromingsgevoelige gebieden van 2006 en 2011, vindt een antwoord in de overweging “dat de percelen volgens de overstromingsgevaarkaarten een middelgrote kans op overstromingen hebben”, en dat de door de verzoekende partijen aangehaalde elementen “niet van die aard [zijn] dat ze de doelstelling voor het vrijwaren van dit overstromingsgevoelig gebied in het gedrang brengen”.

Aldus geeft de verwerende partij aan dat de kaarten waarnaar de toelichtingsfiche verwijst, volstaan ter verantwoording van het besluit dat er sprake is van een middelgrote kans op overstromingen.

13. In de mate dat de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord en hun laatste memorie betogen dat er geen verantwoording bestaat voor de “kleine maar zeer eigenaardige enclave” van het perceelgedeelte van 72 ca

dat door de verzoekende partijen werd verkocht aan de nv Aquafin, gaat het om een grief die in het verzoekschrift reeds had kunnen worden ontwikkeld en die bijgevolg onontvankelijk is.

14. Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

15. In het tweede middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van “het redelijkheidsbeginsel en van het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur”.

16. Ter staving van dit middel verwijzen de verzoekende partijen naar de volgende vaststellingen:

“

- Dat bij de totstandkoming van het RUP Patmoes ervoor geopteerd werd om slechts een deel van het perceel van verzoekers om te vormen tot ‘zone voor park’, terwijl middels het thans bestreden WORG het gehele perceel, ofschoon gelegen in woongebied, met een bouwverbod wordt belast;
- Dat op de advieskaart watertoets het litigieuze perceel van verzoekers weliswaar staat aangeduid, maar dat dit geldt voor tientallen andere percelen in de omgeving, ook onbebouwde, die in tegenstelling tot het perceel van verzoekers niet in het WORG zijn opgenomen;
- Dat de contouren van het WORG niet te rijmen vallen met de concrete informatie die blijkt uit de watertoets- en de overstromingsgevaarkaarten;
- Dat geen verklaring kan worden teruggevonden voor de vraag waarom een stuk van perceel nr. 207/c uit het WORG wordt gelaten.”

Volgens de verzoekende partijen illustreren en bewijzen die vaststellingen “de onzorgvuldigheid waardoor het bestreden besluit is aangetast”.

Beoordeling

17. Dit middel herneemt in essentie de ten aanzien van het voorlopig vaststellingsbesluit geformuleerde bezwaren.

18. Uit de beoordeling van het eerste middel is gebleken dat deze bezwaren op een voldoende gemotiveerde wijze worden verworpen, terwijl de verzoekende partijen niet aangeven om welke andere specifieke redenen het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden zouden zijn.

19. Meer bepaald wordt niet betwist dat het betrokken perceel overeenkomstig de kaarten waarnaar wordt verwezen een middelgrote kans op overstromingen heeft.

De verzoekende partijen tonen evenmin aan dat de andere percelen waarnaar zij verwijzen, gekenmerkt worden door eenzelfde mate van overstromingsgevoeligheid, én onbebouwd zijn, én gelegen in een gebied waarvoor nog geen bouwverbod geldt.

Het feit dat slechts een gedeelte van het perceel nr. 207/c als WORG wordt aangeduid, wordt dan weer verantwoord door, enerzijds, het gegeven dat het uitgesloten gedeelte op basis van het gemeentelijk RUP 'Patmoes' reeds een zachte bestemming ('zone voor park') heeft, en, anderzijds, de verwerende partij bij de aanduiding van het WORG niet gebonden is door de planologische keuzes van de (gemeentelijke) overheid die het gemeentelijk RUP 'Patmoes' heeft vastgesteld.

20. Het tweede middel is ongegrond.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

21. In het derde middel voeren de verzoekende partijen de schending aan “van het gelijkheidsbeginsel, vervat in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, van de plicht tot nakoming van het algemeen rechtsbeginsel van gelijkheid van de burgers voor openbare lasten en van de zorgvuldigheidsplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur”.

De verzoekende partijen zijn van oordeel dat uit de eerste twee middelen is gebleken dat “tientallen andere percelen” “zonder aanwijsbare motieven” niet als WORG worden aangemerkt. De lasten die het gevolg zijn van de aanduiding van hun perceel worden bijgevolg op een onzorgvuldige wijze ongelijkmatig verdeeld.

Beoordeling

22. Uit de beoordeling van de eerste twee middelen is gebleken dat de verzoekende partijen er niet van overtuigen dat het bestreden besluit onwettig is om reden dat andere percelen niet als WORG worden aangemerkt.

Zij tonen dan ook niet aan dat er te dezen sprake is van enige ongelijke behandeling.

23. Voorts heeft het beginsel van de gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten een vergoedend en geen verbiedend karakter, zodat de gebeurlijke schending ervan niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing kan leiden.

V. Besluit

24. Vermits geen van de aangevoerde middelen tot vernietiging kan leiden, dient het beroep tot nietigverklaring hoe dan ook te worden verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden, elk voor een derde, verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 600 euro, een bijdrage van 24 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op dertien juli tweeduizend zesentwintig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Jan Clement,	kamervoorzitter,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
David D’Hooghe,	staatsraad,
bijgestaan door	
Karin Meerschaut,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Karin Meerschaut

Jan Clement